

Postbus 47 | 6700 AA Wageningen

Ministerie van Economische Zaken
Directie Agro en Natuurkennis (ANK)
t.a.v. de Directeur de heer ir. M.A.A.M. Berkelmans
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Geachte heer Berkelmans,

Op uw verzoek heeft de Commissie Deskundigen Meststoffenwet (CDM) een advies opgesteld over de effecten van rijenbemesting bij maïsgewassen op de nitraatconcentratie van grondwater in het zuidelijk zand- en lössgebied. Het advies is voorbereid door dr JJ Schroder.

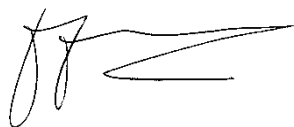
In het Zuidelijke Zand- en Lössgebied ligt de stikstofgebruiksnorm voor maïs (snijmaïs, korrelmaïs, CCM) met 112 kg N per ha beneden het landbouwkundige advies van circa 150 kg N per ha. De opbrengstderving die hiervan het gevolg is, kan beperkt worden door dierlijke mest, net als kunstmest-N, als rijenbemesting toe te dienen. Dit leidt tot een betere benutting van de aangeboden N waardoor de N-onttrekking stijgt, het bodem-N overschot afneemt en de nitraatconcentratie van het grondwater daalt.

Via modelberekeningen is nagegaan hoe de nitraatconcentratie reageert als mest bij maïs niet volvelds geïnjecteerd wordt maar overal als rijenbemesting, aannemende dat dat nu nog nergens gebeurt. Onder maïsland verlaagt rijenbemesting de berekende nitraatconcentratie met circa 4 mg nitraat-N per liter. Omdat het maïsaandeel in het genoemde gebied niet meer dan ongeveer een derde bedraagt, blijft het regionale effect van rijenbemesting bij maïs beperkt tot ongeveer 1,4 mg nitraat-N per liter. Als de N-gebruiksnorm van maïs daarbij als geste naar telers verhoogd zou worden van 112 naar 125 kg N per ha, dan zou de berekende verlaging van de nitraatconcentratie in de regio als geheel tot circa 1 mg nitraat-N per liter beperkt blijven. Onder het maïsland zelf zou de verlaging ten gevolge van rijenbemesting dan beperkt blijven tot circa 3 mg nitraat-N per liter. De onzekerheid in de berekende effecten is relatief groot, vooral vanwege de aannames in de berekeningen.

De CDM concludeert dat rijenbemesting een effectieve manier is om de benutting van de toegediende stikstof door maïs te verhogen en daardoor de nitraatuitspoeling te beperken.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Prof.dr. Oene Oenema

cc. drs. R.P. van Brouwershaven, Directeur Directie Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit (PAV)
ing. J. van Vliet, ministerie van EZ, directie PAV
dr.ir. G.L. Velthof (secretaris CDM)

WOT Natuur & Milieu

DATUM
13 juli 2017

ONDERWERP
CDM-advies 'Effecten van rijenbemesting bij maïsgewassen op nitraatuitspoeling'

ONS KENMERK
1716181/WOTNM/JE

POSTADRES
Postbus 47
6700 AA Wageningen

BEZOEKADRES
Wageningen Campus
Gebouw 101 / Bodenummer 554
Droevendaalsesteeg 3
6708 PB Wageningen

INTERNET
www.wur.nl/wotnatuurenmilieu

KVK NUMMER
09098104

CONTACTPERSOON
J.W. Eimers

TELEFOON
0317-485471

E-MAIL
jolanda.eimers@wur.nl